

یادداشت

صبر و حوصله برای رسیدن به توافق

محمود شوری

تحلیگر مسائل بین الملل

تحولات برجام همچنان ادامه دارد و به نظر می‌رسد که ایران و آمریکا با یک مساله فوری برای رسیدن به توافق مواجه باشند. به عبارت دیگر هر دو طرف می‌خواهند با صبر و حوصله و تامل زیاد دستاوردهای خود را در توافق احتمالی بالا ببرند که این مقداری کار را مشکل می‌کند. یعنی اگر هر دو طرف در رسیدن به توافق جدی بودند شاید تا کنون این توافق صورت گرفته بود اما به هر صورت می‌توان اینگونه برداشت کرد که هم ایران و هم آمریکا توافق را زمانی می‌خواهند که تمامی اهدافشان تامین شود و تمامی انتظاراتی که از توافق دارند برآورده شود. لذا در چنین شرایطی سخت است اظهار نظر کردن که آیا به زودی توافقی حاصل خواهد شد یا خیر. چرا که در چنین شرایطی کوچک‌ترین موضوعات نیز می‌توانند به یک مانع جدی تبدیل شوند. از سوی دیگر هر دو طرف به لحاظ داخلی در وضعیتی قرار دارند که هر نوع توافق ضعیفی می‌تواند با انتقادات داخلی مواجه شود که طبیعتا این موضوع نیز کار را مشکل‌تر می‌کند. تردیدی نیست که متوقف کردن گفت‌وگوها به نفع هیچ یک از طرفین نیست. به هر حال نه ایران و نه آمریکا علاقه‌ای به متوقف کردن گفت‌وگوها ندارند و به همین دلیل است که به رغم طولانی شدن احیای برجام همچنان مذاکرات ادامه دارد. اروپایی‌ها نیز به طریق اولی نمی‌خواهند که مذاکرات متوقف شود. لذا به نظر می‌رسد که این تنها دلیل ماندگاری مذاکرات است اما اینکه پس از ماه‌ها تلاش طرفین به توافق برسند به استراتژی مذاکراتی دو طرف برمی‌گردد که مقداری کار را در رسیدن به یک نقطه مشترک میان دو طرف سخت می‌کند. شاید هنوز زود باشد که روس‌ها یا طرفین اروپایی بخوانند به‌طور جدی وارد بحث مذاکرات و توافق شوند. چرا که فعلا مشکل اصلی میان ایران و آمریکاست و آنها منتظرند ببینند که ایران و آمریکا چه رفتاری از خود بروز خواهند داد. آیا اساسا به توافق می‌رسند یا نمی‌رسند و بعد هم در صورتی که به توافق رسیدند در آن زمان شاهد اظهار نظر‌ها یا ورود جدی‌تر طرف روس به مذاکرات خواهیم بود. اینکه روس‌ها و اروپایی‌ها تا چه اندازه توافق بین ایران و آمریکا را به نفع خود می‌دانند آن زمان است که مشخص خواهد شد و نوع بازگویی روسیه و اروپایی‌ها مشخص می‌گردد. البته نباید یاد برد که روس‌ها ابزارها و امکاناتی دارند که بتوانند روی روند مذاکرات یا نتیجه و سند نهایی توافق تاثیرگذار ظاهر شوند.

دیدگاه

فراز و فرود روابط تهران – ریاض

سیدجلال ساداتیان

سفیر اسبق ایران در بریتانیا

در تحلیل روابط ایران و عربستان باید وجوه مختلفی را مورد بررسی قرار داد. بعد از انقلاب اسلامی با توجه به وقایعی که در ایران اتفاق افتاد، عربستان فکر می‌کرد می‌تواند نقش بزرگی برای خود در جهان اسلام تعریف کند. زیرا ریاض خود را پرده‌دار کعبه می‌دانست و از سوی دیگر از درآمدهای سرشاری هم برخوردار بود. از این جهت فکر می‌کرد می‌تواند برتری نظامی ایران بسا انقلاب را هم برای خود تعریف کند. در زمان جنگ تحمیلی شورای همکاری خلیج فارس را ایجاد کرد تا ایران را تضعیف کنند. در این راستا از صدام حمایت کرد هر چند پاسخ حمایت‌های خود را از صدام در کویت دریافت کردند. البته صدام در نظر داشت در مقطعی به عربستان هم حمله کند که سرنوشت او به دست آمریکایی‌ها تغییر کرد. عربستان در مقطعی با تلاش‌های آقای هاشمی روابط خود را با ایران بهبود بخشید و روابط دو کشور به سمت عدم تنش حرکت کرد. به طوری که ایران و عربستان در زمان آقای خاتمی به سمت همکاری‌های امنیتی در منطقه حرکت کردند اما احمدی‌نژاد مجددا فتنه روابط منفی بین ایران و عربستان را روشن کرد تا اینکه در سال ۹۴ در تهران به سفارت عربستان حمله شد و روابط ایران و عربستان تیره گردید. در سوریه داعش و برخی گروه‌های تروریستی را علیه حامیان ایران در منطقه ایجاد کردند تا با خشن‌ترین شکل شیعیان را در منطقه تهدید کنند. هنوز هم از حمایت از این گروه‌ها در منطقه دست بر نداشته و در ادب از آنها حمایت کرده حتی باکی هم ندارند که اعلام کنند در را نازاری‌های آذر بایجان از بقایای این گروهک استفاده می‌شود. عربستان تمامی این جریان‌ها را راه انداخت تا اینکه بن سلمان در عربستان موقعیت پیدا کرد وی کوشید علیه ایران به فعالیت بپردازد که با مقاومت‌هایی روبه‌رو شد اما در تمامی جبهه‌ها ناکام ماند. الکاظمی در عراق البته این ابتکار را در دست گرفت که بین ایران و عربستان امنیتی داری کند. در این زمان بود که بایدن هم در آمریکا در قدرت قرار گرفت و با مطرح کردن مسائل نقض حقوق بشر در یمن و فاجعه قتل خاشقچی تلاش کرد در برابر بن سلمان بایستد. در نتیجه بن سلمان به سمت پوتین چرخید و در این شرایط الکاظمی چند دور مذاکره امنیتی بین مقامات امنیتی ایران و عربستان برگزار کرد و گویا مذاکرات به حدی از موفقیت رسید تا آخرین دور مذاکرات بین وزرای خارجه یا معاونان وزرای خارجه برگزار شود تا نسبت به گشایش سفارت‌ها اقدام گردد. زودتر از عربستان امارات هم اخیرا اعلام کرده سفارت خود را در تهران خواهد گشود. تمام این موارد موجب شده که عربستان به سمت بهبود رابطه خود با تهران حرکت کند. همچنین در مساله برجام نیز حال که می‌بیند که احتمال توافق ایران و آمریکا زیاد است تلاش‌های خود علیه این توافق را در تهران گذاشته و مخالفت علنی را رها کرده است. البته جمهوری اسلامی ایران هم همواره از بهبود روابط با عربستان حمایت کرده است.

حجت الاسلام محسنی اژه‌ای:

امنیت جامعه خط قرمز قوه قضائیه است

زورگیری‌ها با کمک ضابطین، تشکیل شود. حجت‌الاسلام والمسلمین غلامحسین محسنی اژه‌ای رئیس قوه‌قضائیه در جلسه بررسی راهکارهای مقابله سریع و قاطعانه با افراد مخل امنیت و آراشش مردم از جمله سرعت‌های خشن، با اشاره به مقوله جرم سرعت قضاائه در این رابطه به دادستان کل کشور دستور داد تا تسادی ویژه برای مقابله با سرعت‌های خشن و

سخنگوی دولت:

برنامه‌ای برای تغییر هیچ یک از وزرا نداریم

آرمان ملی: سخنگوی دولت در پاسخ به این سؤال که آیا جمع‌بندی مشخصی در دولت در خصوص یارانه‌های نقدی و کالابرگ الکترونیک وجود دارد، اظهار داشت: جمع‌بندی حوزه یارانه از ابتدا کاملاً مشخص بوده است، مجلس شورای اسلامی دولت را مکلف کرده که یارانه را به‌صورت کالابرگ در اختیار مردم قرار دهد و این بسیار روشن و مشهود بود و مسیر دولت از ابتدا همین بوده و اعلام شده است. علی‌بهادری جهرمی گفت: هر زمان زیرساخت‌های لازم به‌صورت ۱۰۰ درصد فراهم شود و امکان اجرایی داشته باشد طبیعتاً دولت مکلف به اجرای قانون است. بنابراین تا زمانی که نظر قانون بر کالابرگ است دولت باید این کار را انجام دهد. سخنگو و رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت تصریح کرد: زمانی که زیر ساخت‌های لازم وجود نداشته باشد طبیعتاً راهی جز پرداخت یارانه نقدی وجود ندارد و تا زمانی که زیرساخت‌ها

«آرمان ملی» تحولات پیرامون احیای برجام را بررسی می‌کند

توافق؛ خیلی دور؛ خیلی نزدیک

■ سخنگوی وزارت امور خارجه: پاسخ آمریکاراپس از جمع‌بندی کارشناسی می‌دهیم
◀ جوزپ بورل: در مذاکرات برجام به لحظه سرنوشت‌ساز رسیده‌ایم

آرمان ملی: احیای برجام همچنان در گیرودار و چالش‌های میان طرفین اسیر شده و هر روز خبری پیرامون رویکردهای طرفین به ویژه آمریکا می‌آید. این در حالی است که نگاهی به رویکردهای کشورهای حاضر در برجام نشان می‌دهد که همه به دنبال رسیدن به توافق هستند و در این راستا حاضر به انعطاف‌هایی از جانب خود نیز شده‌اند. چه اینکه به قرائت بسیاری از کارشناسان طرفین کنون به این حد به توافق نزدیک نبوده‌اند و ممکن است طی روزهای آینده یا هفته‌های آینده طرفین به توافق برسند و وزرای خارجه جهت اعلام توافق و عکس یادگاری عازم وین شوند. از همین‌رو است که بسیاری بر این باورند که برجام روند خود را پیش گرفته و منفعت همه طرفین افزایش یافته است که برجام احیا شود و طرفین توافق کنند. با این حال برای عده‌ای پرشتن اصلی اینجاست که با توجه به تقاهم مشترک همه بر احیای برجام پس چرا متن توافق امضا نمی‌شود و به عبارت دیگر گیر اصلی کار در کجاست. مساله این است که هنوز بر روی همه مسائل تفاهم نشده و مسائلی چون دغدغه‌های پادمانی، تحریم‌ها و تضمین‌هایبد حل و فصل شود تا گام آخر برای توافق برداشته شود. انطور که نشریه ویک آورده مشکل سازترین باز جنبه از سر و سامان دادن به توافق با ایران موضوع اعتماد است. از منظر ایران، آن کشور باید تضمین‌هایی دریافت کند که اگر رئیس‌جمهور آینده ایالات متحده یک بار دیگر تصمیم به لغو توافق بگیرد و واشنگتن بار دیگر نتواند فوراً اقتصاد ایران را به مشکل بیندازد. این در حالی است که پس از دریافت پاسخ آمریکا از سوی ایران که چهارشنبه بعد از ظهر اتفاق افتاد همگان منتظر بررسی‌های پایانی ایران بر روی پاسخ آمریکایی‌ها هستند تا ببینند در نهایت ایران چه پاسخی خواهد داد و چه زمانی مذاکرات به مرحله بعدی خواهد رفت. با این حال انطور که رسانه‌ها آورده‌اند، منابع مطلع دیروز (یک‌شنبه) اعلام کردند که بررسی دقیق پاسخ‌های آمریکایه به محورهای اصلاحی ایران در خصوص ایده‌های هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپایی همچنان در سطوح کارشناسی در جریان است و این روند حداقل تا پایان هفته جاری ادامه خواهد داشت. حال باید دید این شرایط چگونه پیش خواهد رفت و پاسخ ایران به آنچه آمریکایی‌ها ارائه

نه روحانی به حرفم گوش داد نه رئیس

یک فعال سیاسی، در آغاز درباره یحراقب در همدان و شهر کرد گفت: «ما که دائم می‌گوییم و کسی گوش نمی‌دهد که تمدن ایران در حال از بین رفتن است یعنی مملکت ما بدون شوخی در حال نابودن شدن است، ما باید مسئله آب را در کشور حل کنیم باید تمام شهرهای ساحلی را آب شیرین کن بگذاریم و کشاورزی را مدرن کنیم و آب شهری را کنترل کنیم اما هیچ کاری صورت نمی‌گیرد و فقط قطره چکانی یک سری کار نمایشی انجام می‌دهند. مصطفی هاشمی طبا بیان کرد: اولویت کشور ما آب است و ربطی به برجام ندارد. من چهار سال پیش در انتخابات ریاست جمهوری همه این حرف‌ها را زدم نه روحانی توجه کرد نه رئیس.

بانوان در پابندی به

ارزش‌های اسلامی بی‌نظیرند

وزیر کشور گفت: معاونت اجتماعی فرجا به سهم خود در شناخت صحیح این آسیب‌های اجتماعی و اتخاذ راه‌حل‌های مناسب تلاش کند. حاشیه‌نشینی از دیگر محورهای مورد اشاره احمد است و دولت اظهار نظر می‌کند که نظرش نسبت به کلیات موافق یا مخالف است. وی خاطر نشان کرد: دولت به‌طور رسمی نسبت به کلیات طرح موافقت کرده است بنابراین یک سؤال و یک جواب وجود داشته که داده شد و این موضوع در مجلس در حال رسیدگی است و باید همه منتظر بمانند مجلس نسبت به وزارت بازرگانی تصمیم‌گیری کند که آیا وزارتخانه جدیدی ایجاد شود یا خیر.

در حال بررسی است، زمان مشخصی را نمی‌توانم اعلام کنم برای اینکه بگویم چه زمانی پاسخ ایران داده خواهد شد اما در اولین فرصتی که جمع‌بندی شکل بگیرد و جزئیات بررسی شود، پاسخ داده خواهد شد. ناصر کنعانی گفت: نکته حائز اهمیت این است که جمهوری اسلامی ایران در بحث روند مذاکرات و دستیابی به توافقی که هم پایدار و جامع و هم تامین‌کننده منافع جمهوری اسلامی ایران باشد جدی است و در این زمینه تاکنون به‌طور مسئولانه عمل کرده است. همان‌طور که گفت‌م‌زمان پاسخ‌دهی بستگی به نتایج جلسات کارشناسی خواهد بود. سخنگوی دستگاه دیپلماسی افزود: روند مذاکرات ماهیت خاصی دارد به دلیل حساسیت موضوع و به دلیل محرمانه بودن موضوع مذاکرات همه طرف‌ها تا الآن سعی کرده‌اند تا به ماهیت محرمانه بودن مذاکرات پایبند باشند به این جهت که رسانه‌ای کردن زودهنگام کمک به نتیجه مذاکرات نمی‌کند و باید در بازه زمانی مناسب خود، این اطلاع‌رسانی صورت بگیرد. وی با بیان اینکه با قاطعیت می‌توانیم بگوییم که جمهوری اسلامی ایران به دنبال توافق است، عنوان کرد: ایران با جدیت دستیابی به توافق را دنبال می‌کند و معتقد است از سرگیری اجرای برجام هم در راستای منافع جمهوری اسلامی ایران و هم در راستای منافع طرف‌های ایران است اما در مجموع یک مسیر دوطرفه است و تعهدات متقابل وجود دارد.

خوش‌بین هستم

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در گفت‌وگو با یک نشریه اتریشی با قدردانی از این کشور برای میزبانی مذاکرات احیای برجام، خاطر نشان کرد: ما در این مذاکرات به لحظه سرنوشت‌ساز و مهمی رسیده‌ایم. جوزپ بورل آخرین تحولات مذاکرات هسته‌ای ایران و شماری از پرونده‌های دارای اهمیت مشترک را بررسی کردند. بنابر ادعای به‌یادنی وزارت امور خارجه قطر اتحادیه اروپا برای حصول توافق نهایی اظهار داشت: من پاسخ آمریکا را دریافت کرده‌ام. اکنون ایران باید به آنها پاسخ دهد. ما در این مذاکرات به لحظه حساس و سرنوشت‌ساز رسیده‌ایم. وی افزود: من خوش‌بین هستم. این، آخرین میلی‌متر هاست. (احیای برجام) جهان را به جای این‌م‌تری تبدیل می‌کند. وی در پاسخ به این سؤال که با توجه به بحران‌های کنونی در سطح جهان، از جمله بحران اوکراین، همه‌گیری کرونا، بحران تایوان و احتمال بازگشت دونالد ترامپ به قدرت در ۲۰۲۴، جهان در پنج سال آینده چگونه خواهد بود؟ تصریح کرد: نمی‌دانم. جهان در همین پنج هفته پیش نیز به اندازه کافی برای من مشکلات ایجاد کرده است.

کوتاه

مراسم تشییع

پیکر آیتا... ناصری

مراسم تشییع پیکر آیتا... محمدعلی ناصری، استاد اخلاق حوزه علمیه اصفهان برگزار شد. پیکر آیتا... ناصری صبح دیروز، (یکشنبه ۶ شهر بورماه) از میدان احمدآباد تا میدان یزرگمهر تشییع و پیکر آن مرحوم در گلستان شهدای اصفهان به خاک سپرده شد. نماز میت توسط آیتا... سیدابوالحسن مهدوی عضو مجلس خبرگان رهبری و امام جمعه موقت اصفهان به پیکر آیتا... ناصری اقامه شد. آیتا... محمدعلی ناصری استاد اخلاق و مدرس حوزه علمیه اصفهان، روز جمعه چهارم شهریور در یکی از مراکز درمانی اصفهان به دیار باقی شافت.

۱۱ هزار زندانی تحت پوشش سامانه الکترونیک

رئیس سازمان زندان‌ها گفت: اکنون بیش از ۷۰ درصد دادرسی‌ها در زندان به صورت الکترونیک انجام می‌شود و ۱۱ هزار زندانی هم تحت پوشش سامانه الکترونیک داریم. غلامعلی محمدی ادامه داد: نظام نیمه آزادی که قانونگذار در سال ۹۲ برای اولین بار در قانون مجازات اسلامی پیش بینی کرده، برای کاهش جمعیت کیفری موثر است. همچنین استفاده از پانندهای الکترونیکی در ماده ۶۲ قانون مجازات اسلامی پیش‌بینی شد و بر همین اساس تعداد زیادی از زندانیان تحت نظارت سامانه‌های الکترونیکی حبس خود را خارج از زندان می‌گذرانند. بخش عمده‌ای از این اقدامات در حوزه تصمیم‌گیری مراجع قضائی است. وی درباره اینکه در همه زندان‌ها ملاقات الکترونیک انجام می‌شود؟ گفت: در زندان‌هایی که دادرسی الکترونیک انجام می‌شود، از بستر دادرسی الکترونیکی، ملاقات الکترونیکی انجام می‌شود. خانواده زندانی با حضور در دفاتر خدمات الکترونیک قضائی می‌تواند با زندانی خود براساس دستورالعمل‌ها یا صادر شده ملاقات داشته باشد.

دولت، آینده‌روشنی‌را

برای مردم رقم خواهدزد

رئیس کمیسیون اصل ۹۰ گفت: امروز دولت باید کم‌کاری‌های دولت قبل را جبران کند. اما می‌تواند آینده روشنی را برای مردم رقم بزند. نصرالله پژمانفر با بیان اینکه دولت در موضوعات اولویت‌دار کشور توانسته است موفق عمل کند، اظهار کرد: دولت از ابتدا نسبت به انجام اصلاح نظام پرداخت یارانه و حل مشکلات معیشتی مردم اهتمام داشت و در نهایت هم توانست این اصلاح را انجام دهد، اما باید توجه داشت که انجام هر کاری، عوارضی هم دارد و ممکن است باعث ایجاد مشکلاتی شود. وی با بیان اینکه در ذیل اصلاح نظام پرداخت یارانه دولت، مشکلات اشتغال و معیشت مردم حل خواهد شد، افزود: اما دولت با مشکلاتی هم روبه‌روست. به عنوان مثال اکنون زمان سررسید اوراق بدهی دولت است و دولت در این خصوص با مشکل مواجه است.

نگرانی ایران از درگیری‌های

اخیر در طرابلس

سخنگوی وزارت امور خارجه با ابراز نگرانی عمیق از درگیری‌های اخیر در طرابلس پایتخت لیبی، بر ضرورت توقف فوری این درگیری‌ها و حل اختلافات بین طرف‌های درگیر بر اساس حفظ منافع و امنیت مردم لیبی از طریق گفت‌وگو تاکید کرد. ناصر کنعانی افزود: جمهوری اسلامی ایران همه طرف‌های درگیر را به خویشتنداری و جلوگیری از تشدید تنش دعوت کرده و از آنها می‌خواهد منافع مردم لیبی را در اولویت قرار دهند. کنعانی تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران از روند گفت‌وگوهای سیاسی و راه‌حل‌های مسالمت‌آمیز که وحدت ملی، ثبات و تمامیت ارضی لیبی را حفظ کرده و توسعه و شکوفایی لیبی را تامین نماید، حمایت می‌کند.

گفت‌وگوی تلفنی وزرای

خارجه ایران و عمان

وزرای خارجه ایران و عمان در گفت‌وگوی تلفنی با یکدیگر رایزنی کردند. حسین امیر عبداللّه‌یان وزیر امور خارجه کشورمان با بدر البوسعدی وزیر خارجه سلطنت عمان در این گفت‌وگوی تلفنی دو طرف در مورد مسائل دوجانبه، منطقه‌ای و آخرین روند مذاکرات برای رفع تحریم‌ها گفت‌وگو کردند. این در حالی است که وزیر امور خارجه کشورمان روز پنجشنبه نیز با وزیر خارجه قطر و دبیر کل سازمان ملل در مورد آخرین روند مذاکرات برای لغو تحریم‌ها به صورت تلفنی رایزنی و گفت‌وگو کرده بود.